

FRIDERICI HOFFMANNI, D.

Medici Elect. Brandenb.

Professoris Medicinæ rerumq; naturalium

Publici & Ordinarii,

PROPEMPTICON INAUGURALE,

DE

MEDICAMEN-

TORUM PRUDEN-

TI APPLICATIONE.

Hala, Typis CHRISTOPH. ANDR. ZEITLERI, Acad. Typogr.

7. 7.

Duo sunt quæ potissimum in illo desiderantur, qui sapienter & dextre medicinam facere & ægrotantibus servire allaborat, primum ut exactè morbi & ejus causæ indolem ac originem perspectam habeat; deinde ut medicamentum probatæ & expertæ virtutis ac removendæ morbificæ causæ aptum prudenter applicare sciat. Huc scopus collineat totius scientiæ medicæ, & maximum in medendi methodo momentum in eo situm est, ut morbo cuivis opponat medentis ingenium conveniens & exoptati effectus remedium. Prudens censetur Judex, qui claro & ex circumstantiarum serie evidenti reddito factojus ex lege causæ conformi applicare novit; sic felix & rationalis medicus reputandus est, qui ex circumstantiis & signis morborum causæ aptissimum potest applicare medicamentum. Præcipuum sane in medendo est, judicium medici, quod potissimum versatur in applicatione medicamentorum & hæc est vera medendi methodus, quæ ex libris non addiscitur, sed per experientiam acquiritur & prudentiam. Perperam plures censent a fortuna medici, eventum sanationis & morborum
rum

rum dependere. Fortuna in medico est perspicua cognitio causarum morbificarum & remediorum profundum applicandi iudicium, atque ita suarum rerum peritus ac gnarus medicus sibi ipsi fortunam fabricare potest, & *Livio autore lib. 5. c. 19.* cuncta quæ summa ratione consilioque acta sunt fortuna semper sequitur; ne utique tamen animus est, à sola prudentia humana auspiciatum sanandi successum semper derivare, sed ultro largimur, superiorem quandam cœlestem vim sæpissime intercedere, ut, quicquid etiam, quanquam ex arte moliatur medicus, felici tamen careat successu, ut inde agnoscant ægri pariter & medentes, non solum remedia, verum etiam misericordiam ac benedictionem divinam sanare languores ac imbecillitates corporis nostri; verissimum tamen est, quod in medendo ut plurimum adscribitur fortunæ, id dependere à medici prudentia ac iudicio. Ut autem in tali iudicio nobis formando feliciter progrediamur, opus ante omnia erit, ut medicamentorum vim, efficaciam ac vires, illorumque modum operandi, nocendi bene cognoscamus & sollicitè inquiramus: & hæc maximi in medendo res momenti est, utpote medicamina non ratione activitatis suæ, sed receptivitatis operationes suas in corpore nostro exerant. Equidem activum quoddam principium ipsis remediis inesse concedimus, at illud vero ratione effectus impedire, suspendi, immutari, pro diversitate subjectorum observationes practicæ passim loquuntur. Nullum dubium est, operatione medicamentorum mere esse, mechanicam & ex motus legibus illam optime explicari posse; Quemadmodum vero motus, quod major vel minor, tardior & celerior sit, non dependet à corpori

insita potentia movendi, sed potissimum à resistantia majoris vel minoris alterius corporis: Eodem modo motus ille ordinatus & specificus, quem medicamenta partibus corporis nostri fluidis scenerari debent, non fluit ex efficacia medicamenti insita, sed à varia objecti determinatione. Hinc familiare in praxi est, remedia vim suam sæpius amittere ac retinere, novamque acquirere pro morbi natura & motu, variaque eorum quibus exhibentur conditione; hinc medicamentum quod uni subiecto prodest, alteri infensum est contrarios producit effectus. Mirum itaque illi falluntur, qui certam vim contra morbum medicamento inesse firmiter sibi persuadent; facillima & felicissima esset medicina, si in quovis morbo tale specificum infallibile, quod semper juvaret haberemus remedium. Plures alioquin doctiores ac cultiores cum ignaro vulgo tam insanam ac cæcam sibi imbiberunt persuasionem, dari medicamenta certa ac præsentissima & quæ unum v. gr. febricitatem juvant alteri etiam necessario prodesse: Nata ex hoc errore est vesana illa sanandi & medicamenta promiscue propinandi libido ac consuetudo, dum quisque ferme impune medicum agit, miseris ægrotis intempestiva morte stolidam hanc sanandi rationem sæpe luentibus; Verum arcanum est applicatio medicamentorum & sane remedia illa solent esse optima quæ minime sunt secreta sed notissima utpote certiore experientia confirmata, prudenter tamen applicata. Ut plurimum signum minus fallax empirici est, qui crepat arcana & infallibilia in morbis remedia; Verum enim vero quamvis talismodi præsentissima remedia, ubi nempe effectus semper in certo morbo respondent, non dentur; certissimum

simum tamen est appropriata polychresta & efficacissima certoque morbo magis apta dari remedia, quæ fidem raro, licet interdum fallant, præeunte circumspicua & cauta applicatione, & quamvis non semper juvent, sufficit tamen, quod multo sæpius perque multos ægros profint; sic notissimum est, quanta efficacia in expugnandis intermittentibus polleat cortex chinæ. Ad luem veneream funditus extirpandam vix potentius dari remedium cenleo mercurio, rite tamen præparato. Opium dolorum faces accensas extinguere creberrima praxis docet & sic in pluribus Suscepit in se eximium hunc laborem præsens Clarissimus Dn.

JOHANNES CHRISTOPHORUS KLIMMIUS, Candidatus artis Medicæ dignissimus, qui in docta sua inaugurali Disputatione specifica quædam, seu mavis certis morbis appropriata remedia collegit, illorumque usum & operandi modum solidis rationibus tradit.

Ut autem more recepto clarissimi hujus Candidati ortum & progressum recenseamus, officii exigit ratio. Mundanam hanc lucem aspexit Zimmeræ in Thuringia: Patrem habuit Virum honestæ ac probæ vitæ JOHANNEM KLIMMLUM, ante aliquod annos pie defunctum, Matrem ROSINAM GERDRUD, JOHANNIS MEYERI, Wirtenbergici generosissimi Dn. à Wagenheim, prædiorum curatoris filiam, virtute ac pietate conspicuam. Postquam itaque parentes, singularem in ipso in literas bonorumque artium studia amorem perspicerent, statim prima ætate privatim institui curarunt, ubi inter alios præceptorem nactus est, Virum pl. Reverendum Dn. Kirchnerum, tunc Pastorem Wiglebiensem nunc Buslebiensem & Diceceseos Gothanæ Seniore, cujus

cujus sedulam manuactionem & consilia, constanti gratiaque profequitur memoria; Hujus deinde & beati Parentis svasu in Gothanum celeberrimum gymnasium se recepit, ubi sub cura & simul informatione fidelissima præclarissimorum virorum Dn. Johannis Henrici Hessi, tunc temporis subconrectoris. Dn. Wenigerkind Inspectoris alumnorum, Dn. Mag. Strobelsii Conrectoris, Dn. M. Rumpelii (privatim) tum selectæ classis Collegæ, nunc Superintendentis Salzungenensis, & Dn. Ceorgii Hessi Rectoris meritissimi adolevit, & per multos annos subsistit. Denique literarum ac bonarum artium fundamentis ibi jactis, Norimbergam se contulit, ubi in inclytæ hujus civitatis Schola ad D. Sebaldi sub Cl. Dn. M. Bornmeistero, Rectore & historiarum Prof. litteris operam dedit, postea in Auditorium publicum promotus, Viros celeberrimos, ac de Ecclesia & re literaria optime meritos beatos Wülfferum, Beerium, Arnoldum, Pastores primarios ac Professores ejusdem magno cum fructu audivit: Maxime autem sibi gratulatur quod tunc temporis aditus ipsi patuerit ad Cl. & ingeniosissimum virum Dn. Eimmartum Mathematicum ac Astronomum accuratissimū, cujus familiaritate & quotidiana consuetudine multum usus est, ita ut tunc per tres annos rerum cælestium observationibus summe curiosis, quibus incredibili ac indefesso studio vocat, adfuerit. Insuper paulo ante ejus discessum ad ministratiōni & demonstratiōni Anatomicæ cadaveris masculini ab incomparabili & illustri Medico Dn. Volkammero, Academiae Leopoldinæ Præsidae & Viro universo literato orbi notissimo factæ interesse licuit. Tandem ad Academica studia animum suum applicuit & Jenam tanquam emporium optima-

rum

rum scientiarum, & artium se contulit, ubi Mathematicis incubuit studiis, eaque sub ductu excellentiss. hujus ætatis Mathematici Dn. Weigelii sedulo excoluit, simulque ipsa medicinæ sacra adire cæpit, & sub auspiciis & manu ductione Virorum Excellentissimorum Dn. Wedelii, Crausii & Faschii Professorum Medicinæ ibidem celeberrimorum per triennium diversis in collegiis & lectionibus sese optime exercuit & pene omnes medicinæ partes per collegia varia absolvit. Quibus omnibus laudabiliter peractis ad hunc locum se contulit, & cum Viro Amplissimo ac Mathematico ingeniosissimo Dn. Frid. Madeweisso Sereniss. Electoris nostri Secretario & Magistro Postarum, consuetudinem eruditissimam iniiit, ejus mensa fere per annum fruens. Cujus manu ductionem in curiositatibus mathematicis aliisque mirum deprædicat; gratisimoque pectore recondit. Postea vero studiorum ratione sic efflagitante, Academias repetere voluit, ac visitatis celebrioribus civitatibus inferioris Germaniæ Daniam, ibique Metropolim Hafniam petiit, ubi incomparabili Medico, Philologo consummatissimo Dn. Borrichio & Excellentissimo Bartholino innotuit, à quibus non solum humanissime exceptus, verum ex eorum colloquiis multa ad studium medicum rite formandum ac ad praxin feliciter faciendam proficua hausit, tandem in patriam revocatus & per Pomeraniam Marchiam ac Saxoniam reversus repetiit Jenam, ibique sedulo iterum audivit celeberrimum Wedelium, cujus informationem in Chymicis practicis & universa medicina fidelissimam dignissimis extollit laudibus. Celeberrimi quoque D. Schelhammeri dexteritatem ac informationem deprædicat, cujus
pro.

profectiōibus ac demonstratiōibus anatomicis aliquoties interfuit, aliasque ejus lectiones sedulo frequentavit. Quoad licentia medendi ac publico testimonio instructus, praxin alacrius exerceret, summos artis medicæ honores prius capeffere constituit. Hunc in finem ad nostram novam accessit Academiam, petens à nobis ut summos illos honores sub solennissimis hujus Academiæ auspiciis ipsi conferamus. Admissus itaque ad examina prius consueta ingenii acumen & eruditionem suam tam in recentiori physica quam medicina mechanica adeo mihi & à Sereniss. Elect. Dn. Deputatis probavit, ut ad medicinam exercendam omnino idoneus & doctorali dignitate dignissimus judicatus fuerit, & propterea cathedra publica ipsi assignata ad disputationem inauguralem pro licentia habendam. Hanc autem sub meo præsidio solenniter die 18. Jun. in auditorio majori instituet, quam ut omnes Illustr. personæ, Magnificus Academiæ, & Amplissimus Urbis Senatus, omniumque Ordinum Doctores, & medicinæ fautores honorabili præsentia condecorare velint, prout decet, & par est, officiose, & peramanter rogamus. P. P. sub sigillo

Academico, Halæ Magdeburg. d. 17. Jun.

Anno MDC XCIV.

F I N I S.

